

Бомбардирането се отвори часът на 9 утринта на 31 апр. и трая до сръбска нощ. Няколко жители сполучиха да побягнат, но големата част ги възпръ конницата, от които едни зароби, а други уби. Грабежът въ селото и избиването начена от петък вечерь и трая до вторникъ. Въ събота утринта Хафъзъ наша заповѣда да прѣстане грабежътъ, но за уважение камъ баши-бозуци ти на Али беа и на Тусунъ беа допуснаха да се продължава до вторникъ. Всичко се ограби и 400 (отъ 800) къщи изгорнаха.

Панагюриште бѣше едно широко сръботочие на търговината и изгоренити къщи обхващаха пазарътъ, прѣвѣти и всички ти училишта, освѣнъ едно дѣвическо, което се не забѣлжи по положението си. Споредъ най-точнитѣ свѣдениа, които можихъ да получа, като сравнихъ добръ, увѣрихъ са, че повече отъ 2000 души въ селото и въ околността са убити. Отъ това число 769 (264 мъже, 288 жени и 217 дѣца) бѣха отъ Панагюриште, както се видѣ това отъ единъ листъ съ имена ти имъ, който е въ ръцѣтъ ми. Останалитѣ принадлежатъ на 9 села: Динкюю, Чъркова, Вѣлница, Джумана, Калагларе, Попинци, Нѣрели, Кенели, Бѣта, и Селлари, които бѣха прибѣгнали въ Панагюриште, кога идеше войската.

Призването и ограбването на Панагюриште. дѣто редовната войска игра най-важна роль, се извършиха съ най-голема бесчовѣчностъ. Тако-речи нѣма жена или мома отъ селото, която да избѣгна насилието, но твърдѣ мъчно е въ това отношение да научи човѣкъ всичко подробно; а това най-много зависи отъ срамътъ, който принуждава женити да говорѣтъ за това, което е петно връзъ честъта имъ и отъ отвращението, което иматъ човѣцити да се произнесетъ за нѣшта, които се отнесе до женити имъ, сестрити имъ и дѣштерити имъ. Трѣбова да забѣлжимъ, че почитеностъта и чистота та на нравити са тагъви у българити, че една жена, която е обесчестена никога не може да се задоми. Увлѣчани дѣвойки и насилване бѣха толкова многочислени въ Панагюриште, шгото жителити не можиха да ми кажатъ истинната и да ми наброатъ много случаи отъ тона родъ извършени връзъ жени и моми. Скотскити дѣла, извършени връзъ женити нѣматъ си, примѣрътъ другадѣ.

Между жртвити на невздържното сладострастие е и Райка, учителката, за която по-горѣ говорихъ и която насилна много пъти наредъ. Дадохъ заповѣдъ да я затворетъ, дѣто сѣдѣ една нощъ въ къщата на мюджуринътъ, който я насилн отъ своя страна и дори я мъчи. Това се доказа въ присѣтствието на докторътъ отъ тъмницата и прѣдъ много други лица. Когато я затвориха въ харемътъ на имаминътъ въ Пловдивъ, азъ неможихъ да я вида, но я видѣхъ на улицата, кога я водеха. По-послѣ въ едно виджане, което имахъ съ нея, тя припозна, че е насилена и нейното припознаване ми подтвърди една жена, която била свидѣтелка на това, што се е извършило отъ войницити.

Азъ не вѣровахъ, че Райка е отрекла насилието си прѣдъ съдошитето и, че е прѣдложила да я подложатъ на докторски испитъ. Увѣриха ме въ това, но това направиха лица, които не бѣха присѣтствовали на съдошитето и Селимъ рефенди, прѣдсѣдателътъ на съдошитето, когото азъ понигахъ, каза ми, че такъво нѣшто не се е съдило въ съдошитето, че той слуша да се говори за това прѣвъ пътъ и че подобни въпроси не са отправени на Райка.

Между другити варварски работи, азъ шта спомена за слѣднитѣ: Тодоръ Хаджи Пѣвовъ, старецъ на 85 год. го обесчестиха въ църковний